

PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT de CATALUNYA

CEDOC

FONS

A. VILADOT

Una crida a favor de Joan Comorera

La premsa francesa i d'altres països ha publicat la crida següent :

Joan Comorera, Secretari General del Partit Socialista Unificat de Catalunya, ex-conseller del govern autònom de la Generalitat de Catalunya, fou detingut a Barcelona on havia tornat clandestinament, no pas per tal d'organitzar-hi els actes de terrorisme de què és acusat i els quals constitueixen un procediment polític que condemna altament sempre, sinó per tal de retrobar-se entre els seus, entre el poble català que sofreix i lluita per la seva llibertat.

Ha d'ésser jutjat per un tribunal militar i li demanen pena de mort. La sentència pot ésser pronunciada i executada d'un dia a l'altre : i el nom de Comorera anirà a ajuntar-se al del president Companys al capdavall d'un llarg i gloriós martirologi.

Els escriptors, homes de ciència, artistes, etc., sotascrits, que el seu exercici de llur professió d'intel·lectuals, sense obligació partidista, ha portat sovint a unir-se en una mateixa preocupació de justícia i de llibertat, adjuren solemnement el govern del general Franco perquè consideri la reprovació que no deixaria de comportar, per a ell, un nou crim davant la consciència mundial i perquè suspengui el judici que amenaça actualment la vida de Joan Comorera.

Claude AVELLINE, escriptor. - Albert BAYET, president de la Lliga de l'Ensenyament francesa. - Albert BEGUIN, director de la revista "Esprit". - André BLUMEL, jurista. Claude BOURDET, director de "France-Observateur". - Albert CAMUS, escriptor. - Pau CASALS, violincel·lista. - Jean CASSOU, membre corresponent de la "Real Academia Espanyola" i conservador cap del Museu d'Art Modern de París. - Marc CHAGALL, artista pintor. - Jean COCTEAU, de l'Acadèmia Francesa. - Pierre COT, diputat i ex-ministre. - Georges DUHAMEL, de l'Acadèmia Francesa, membre de l'Acadèmia de Medicina. - A. PORCINAL, diputat i ex-ministre. - Emile KAHN, president de la Lliga Francesa dels Drets de l'Home. - Louis MARTIN-CHAUFFIER, escriptor. - François MAURIAC, de l'Acadèmia Francesa. - Paul RIVET, director-fundador del Museu de l'Home, de París. - Joseph ROUS, jurista, membre honorari del Parlament. - Eduardo SANTOS, ex-president de Colòmbia. - J. P. SARTRE, escriptor. - Henry TORRES, vice-president de l'Alta Cort de Justícia, senador, ex-defensor del President Macià. - VERCORS, president honorari del Comitè Nacional d'Escriptors de França.

En reproduir aquest text hem d'expressar el nostre més sentit agr岱ment a les personalitats que l'han redactat i ens han fet l'honor de signar-lo. Esperem que aquesta noble expressió de solidaritat humana contribuirà a evitar un acte irreparable contra el nostre Secretari General, home fidel a les seves idees i a allò que ha considerat com un deure de patriota i de democrata.

• •

La signatura d'Albert Béguin és malauradament pòstuma. Ens l'adreçà d'Itàlia poc abans que la mort se l'endugués. Als seus familiars i als nostres amics d'"Esprit" fem arribar des d'ací el nostre condol.

Mestre Pau Casals també ens donà el seu acord poc abans del greu atac cardíac que acaba de sofrir. Per fortuna sabem que millora molt. Li desitgem un complet restabliment.

I SI INVERTIEM ELS TERMES ?

Recollint les sorprenentz afirmacions ~~que~~ d'un dirigent del Partit Comunista espanyol concloïem en el nostre darrer editorial que el camí polític que s'ha d'operar a Espanya es decidirà a Barcelona i no a Madrid. I s'hi decidirà per una raó fonamental : pel valor revolucionari de la seva força industrial i no per la significació d'una capital en la qual l'element dominant és el burocràtic al servei de la burgesia agrària hegemònica del Poder a Espanya.

Fa més d'un segle que els focs que podien encendre i realitzar la Revolució democràtica han esclatat a Barcelona. I quan Barcelona no s'ha mogut, per les causes que seria llarg d'analitzar, han fracassat tots als moviments polítics iniciats en altres ciutats peninsulars. Tots els guanys polítics i socials d'abans del 1936 han tingut, doncs, per promotora Barcelona. Marx atribusix el fracàs del 1856 a la passivitat dels teixidors barcelonins per no haver-se acceptat llur iniciativa de proclamar la República i diu : "... romangueren com espectadors de la batalla, la qual os va vèndre per això - car tots les insurreccions de Barcelona els decideixen aquells 20.000 teixidors". I Engels, en estudiar les causes de la derrota dels bacuministes del 1873, afirmà : "Barcelona era l'única ciutat la incorporació de la qual podia recolzar fermament aquest element obrer i donar-li la perspectiva de fer-se amo, a fi de comptes, de tot el moviment. A més, la incorporació de Barcelona es pot dir que hauria decidit el triomf." I si el 1931 la República proclamada a Barcelona la feu possible a tot Espanya, el 1934 tot l'héroisme dels minaires d'Asturies no pogué compensar la derrota de la Generalitat de Catalunya, perquè la classe obrera catalana no es va moure. I quan el 1936 aquesta mateixa classe obrera es mobilitza, Goded és fet presoner i després afusellat i el pes de Barcelona es fa sentir a més de mitja Espanya. I quan el 1939 cau Barcelona, dos mesos després Franco entra victoriós a Madrid. I encara dura. Durarà mentre Barcelona no és mourà amb la seva classe obrera al davant.

Aquesta és ja la llei de la història de la Revolució democràtica peninsular. I per què és així ? Perquè el conjunt hispànic és predominantment de població agrària i les concentracions obreres-relatives comparades amb les d'altres països industrials - són poblacions perifèriques i no predominants en l'Espanya interior.

I el dirigent del Partit comunista d'Espanya ha de saber-ho i no fer jocs de mans amb les xifres. Encara que hagi de coincidir amb economistes al servei de la burgesia. Car, qui pot desmentir Francesc Cortada i Reus quan diu que la població que treballa al camp espanyol arriba al tipus asiàtic del 65 per cent del total, i això per a obtenir una producció insuficient ? I afegix : "Als Estats Units, la població agrícola representava el 33 per cent el 1910, un 22 per cent el 1930 i a penes arriba ara al 20 per cent (1946). Canadà, amb només un 30 per cent de la seva població dedicada a l'agricultura, és un dels primers exportadors ~~de~~ cerealistes del món. A Europa, els percentatges no arriben al 40% a França, el 30% a Alemanya el 20% a Holanda. Itàlia, que figurava el 1921 amb un 55%, ha baixat fa poc al 45%.

Parknt del mateix tony, Pierre Birot deia el 1953 en el seu llibre sobre La Mediterrània i el proper Orient : "L'Espanya interior es caracteritza per la mediocritat de la vida industrial. Les ciutats tradicionals són encara mercats agrícoles, centres de residència de la noblesa castellana. L'enorme aglomeració urbana que és Madrid no es capa tampoc a aquesta definició. Veritable tipus de la ciutat capital, nascuda d'una decisió de Felip II i de la seva funció política, no ha sabut voltar-se, com Berlin, de grans satèl·lits industrials. Sense barriades plenes de xemeneies, "la ciutat sorgeix del desert", o més ben dit dels camps nus. De què viu el seu milio d'habitants ? Hi ha molts obrers, però cap no treballa en cap gran fàbrica i estan dispersos en una multitud

de petits tallers en els quals es fabrica una mica de tot. La branca més important és la de la construcció que entreté i engrandeix la ciutat; la categoria professional més nombrosa és la dels 300.000 domèstics que serveixen administradors, funcionaris, financers..."

Deixem la responsabilitat d'aquestes afirmacions a l'autor, però cal reconèixer que no s'allunya de la realitat. Justament la realitat de la qual furen certs dirigents espanyols que es diuen marxistes-leninistes. Però, i per què es descorba la importància revolucionària de Madrid? Per la mateixa raó que se li concedeix el paper de dirigent de tot el proletariat hispànic. Per la mateixa morbosa i antimarxista mania segons la qual el centre agrari ha de dirigir la perifèria industrial, aberració sense sentit en les contradiccions de les burgesies agrària i industrial hispàniques, però crim i estupidesa -que també és delicte- quan es tracta de la classe obrera, més avançada i més nombrosa la perifèria que la del centre. I a Catalunya amb una tradició de lluita ja centenària i amb un partit - el P.S.U. de C. - que és una forma d'organització més avançada i superior que la del P.C. d'Espanya, el qual té per ara ben problemàtiques les possibilitats de realització de la unitat de la classe obrera espanyola,

Tantmateix són ganes d'alterar allò que és axiomàtic en tots els països que ha fet almenys la Revolució democràtica: que les forces econòmiques de la burgesia industrial priven per damunt de les de la burgesia agrària i de la propietat territorial. I com que la concentració industrial ha anat inevitablement acompanyada de la concentració del proletariat industrial, la classe obrera, amb els seus sindicats i els seus partits, té més veu en el capítol que no pas les organitzacions de caràcter agrari. Això és l'ABC, la qual cosa vol fer semblant d'ignorar el dirigent comunista que ens obliga a recordar aquestes veritats elementals.

I posats a sortir al pas de competències inadmissibles podríem fer al dirigent en qüestió la pregunta següent: I si la direcció del P.S.U. de C., tot oblidat la molta feina que encara té a fer en Catalunya, li vingués la pensada d'intentar dirigir tot el moviment comunista espanyol desde Barcelona, què diria el dirigent que troba que Madrid ha d'anar per força al cap de la Revolució espanyola? Bon segur que ho trobaria desenraonat i no s'hi avindria. Doncs, bé, amic, no seria cap intentat al marxisme. L'intentat és haver intentat absorbir el P.S.U. de C., mantenir-s'hi i intentar justificar-lo amb procediments que els uns van des de la violència teòrica i pràctica a la mentida, i els altres a la proclamació pública de desconeixements històrics i econòmics incompatibles amb la funció de dirigent de la classe obrera d'un país.

L'EXODE DELS TREBALLADORS CONTINUA

Un dels problemes més greus que ha provocat el franquisme és el de la despoblació treballadora d'Espanya. Va començar amb l'exode massiu del mig milió de persones a l'acabament de la guerra i encara continua. Per a copiar-ne les proporcions, cal traslladar-se a les comarques agrícoles. La mitjana de la despoblació pot establir-se, sense exagerar, en el cincanta per cent a la major part de viles de Catalunya i en el seixanta o seixanta cinc per cent en viles d'altres parts del país. I tenir present que les característiques d'Espanya, en el seu conjunt, són les d'un país agrari.

Les causes d'aquesta despoblació?

El terror, l'esclavitud i la fam! Car la condició essencial de la gent dels nostres pobles no és pas la de gent nòmada, ans bé la d'una població amb desig d'estabilitat.

S'ha parlat molt, per bé que en tonalitats pàl·lides, de la repressió sagnant im-

plantada pel règim. S'ha parlat abundantment, amb la mateixa justesa, de la profunditat de la misèria moral i material de les masses treballadores deguda als baixos salaris. A aquestes plagues, però, se n'hi ha d'afegir una altra : la derivada de les calamitats atmosfèriques. En unes regions, la sequera crònica ; en altres, les inundacions; en altres, encara, les glaçades, com per exemple les de l'hiver 1955-1956 que van matar les plantades d'olivers i garrofers a Catalunya i de tarongers a les comarques valencianes. La misèria dels treballadors agrícoles d'aquests llocs ha esdevingut tant espantosa i tant sonsa prospectiva d'atenuar-se a breu termini, que no es veu -- i actualment no tenen -- altre recurs que el d'emigrar.

Cap a on ? Vers les ciutats o vers l'estrangeur ! Conseqüències immediates : la despoblació del camp i l'acumulació, a la ciutat, de mà d'obra barata en tant alt grau que -- per la llei de la concorrència -- fa que es puguin mantenir els salaris en un nivell més baix quo el de cap altre lloc del món. Sense aquesta acumulació, Franco no hauria pogut promulgar els decrets autoritzant els patrons d'acomiadjar els obrers quo no els convinguin i instituir fins i tot la pena de mort pol delicto de fer vaga. En definitiva, la despoblació d'Espanya i la misèria pels quo hi resten.

I quo ningú no escusi el règim per aquestes conseqüències d'unes tals calamitats. Car un règim democràtic, fill del poble i al servei del poble buscaria i traria recursos per ajudar la població treballadora a fer front a situacions semblants. Car un règim democràtic, de pau i gelós de la independència del país, evitaria de malgastar capitals fabulosos en empreses parassitàries i destructives, com fa el franquisme, per a invertir-los en empreses productives i constructives en bé del país. Amb la seguretat, a més a més, de que aquestes inversions, en retenir al camp i al país els braços treballadors, amb el manteniment i l'augment quo és possible de la producció i de la construcció d'obres productives es veurien compensades amb escroïs i a un termini molt breu, amb el consegüent augment del nivell de bonestar i de llibertat per a tots els nostres pobles.

El franquisme, però, no vol ni pot marxar per aquest camí. No vol, perquè és un règim el qual, al servei com està d'unes castes privilegiades econòmicament i políticament no pot afegir els seus aparells repressiu i coactiu. No pot, perquè, fill de la guerra i al servei de la guerra, per aguantar-se ha hipotecat la sobirania de l'Estat quo ha usurpat, als imperialistes ianquis. Car de fet, el franquisme ha incorporat Espanya al dispositiu ~~del seu~~ agressor internacional de l'imperialisme. No pot, perquè entre Franco i els imperialistes ianquis han fet d'Espanya una base de llurs plans bel·lics contra el món de la pau i del socialisme. I és lògic que això s'hagi de pagar i es paga car.

Aquesta, doncs, és una de les responsabilitats més greus del règim de Franco : haver provocat i mantingut en el cos hispànic una ferida per on s'escola -- amb l'exode de la població treballadora -- la part més vital dels nostres pobles; ferida quo no es tanca dintre un règim democràtic i de llibertat no vingui a substituir-lo. Aquesta substitució, però, correspon fer-la a la població antifranquista,

Hous ací, doncs, la nostra responsabilitat laqual hem d'acceptar i fer-hi front tots plegats.

RECTIFICACIÓ.

En la circular anterior, un error de còpia ens va fer dir que "Barcelona ha fet la primera vaga general d'Espanya i del món." Havia de dir : "Barcelona ha fet la primera vaga general d'Espanya fa un segle i la primera vaga general revolucionària del món l'any 1902." Que quedí entès així, fins i tot pol dirigent comunista al qual s'adreçava el record.

/-----/

UNA JUSTA PRECISIÓ DEL PRESIDENT DE LA
GENERALITAT

El President de la Generalitat acaba de denunciar el perill que pesa avui sobre Catalunya. El senyor Tarradellas adverteix els catalans dels perills de l' "adulació dels adversaris d'ahir i del futur", segons la qual "les nostres renúncies són i seran el millor mitjà per a enderrocar el règim franquista".

Amb tota la responsabilitat del càrrec i amb la claredat que hem d'agradir, el president de Catalunya afirma la increïble personalitat nacional dels catalans "davant els nostres adversaris, o amics ocasionals". I feta aquesta declaració que no deixa lloc a dubtes, recorda que Catalunya es partidària "d'una àmplia coincidència amb tots els pobles d'Espanya".

Coincidència que no significa, però, barreja de cap mena, car la primera condició per a pactar és, per als catalans, la de tenir present que som una nació, nació oprimida, i, per als castellans, que aquesta nació ho ha perdut tot i que té el dret que no es discuteix ni prescriu a reconquerir-ho.

I tot recordant que Catalunya, ara com sempre, és "el problema polític més greu que Espanya té plantejat" i que "els grans moviments que capgiraren els fonaments de l'Estat espanyol nasqueren a casa nostra", el senyor Tarradellas escriu aquestes paraules:

"Per a nosaltres, doncs, la posició a mantenir tothora ha d'ésser clara i precisa. Aquesta consisteix a no renunciar en cap circunstància el nostre ideari nacionalista i republicà, profundament arrelat en el nostre poble. Per a donar més força a aquesta actitud cal, però, que les nostres organitzacions polítiques en cap moment no deixin de considerar que Catalunya és una nació que aspira a governar-se per si mateixa i per tant han d'estar obligades a estuar com a partits de disciplina catalana, car el contrari farà minimitzar la nostra personalitat nacional, i, a la llarga, esdevenir apèndix de partits polítics de fora de Catalunya, fet que seria renunciar als drets que ningú ens pot negar". (Els subratllats són nostres).

D'acord. Aquesta és, en el fons, la posició del nostre Partit, reiteradament manifestada al propi president de la Generalitat, perquè som un partit nacional de Catalunya. I tot i mantenir el nostre internacionalisme, marxarem com fins ara per aquest camí de la unitat nacional dels catalans; per acord tacít, que ja existeix, o per acord explícit, que cal que existeixi. Marxarem al costat del president de la Generalitat i de tots els catalans que sentin la responsabilitat que els correspon a tots i hi siguin conseqüents.

Aquesta ha estat l'actitud sostinguda respecte al president Macià pel nostre company Joan Comorera abans de la creació del P.S.U. de C. i aquesta ha estat la posició nostra respecte dels presidents Companys i Irla ahir, i avui la renoven al president Tarradellas.

Car els militants del P.S.U. de C. no han deixat de proclamar mai que la qüestió nacional és inseparable de la revolució democràtica i que forma part integrant de la revolució socialista.

Només el filisteisme d'uns desarrrolats de Catalunya pot avenir-se a discutir i a minimitzar els drets de Catalunya a governar-se per si mateixa i avenir-se a fer de cavall de Troia de partits i organitzacions externes a Catalunya.

vern, o de tantseval l'organisme que prvisionalment assumeixi les funcions de Govern de Catalunya, declarem públicament que el President de la Generalitat pot comptar amb el decidit concurs del nostre Partit, tant a l'interior com fora de la pàtria que entre tots hem de reconquerir.

REVIRA BORI ES MORT

A Mèxic acaba de morir el nostre company Esteve Rovira Bori, vell sindicalista que s'havia distingit al costat de Desidari Trilles en les lluites del port de Barcelona. El company Rovira Bori dirigent de la Unió Socialista de Catalunya, fou un entusiasta defensor de la unitat de la classe obrera catalana que el 1936 cristal·litza en la creació del nostre Partit, al qual s'ha mantingut fidel fins a l' hora de la seva mort.

A la seva filla i nòta expressem el nostre sincer condol..

LES FINANCES DE LA REPUBLICA I LES FINANCES DEL FRANQUISME.

La Republica tenia un déute i uns dèficits que es podien cobrir amb relativa facilitat, i l'Estat "nacional" de Franco té una circulació de bitllets de més de 55 mil milions de pessetes o sis mil milions més que a fi del 1955, moneda envilida que no té cap garantia en or ni metalls preciosos, moneda sense cap valor real.

Bitllets en circulació el 31-12-56... 55,821,355,507,00

Bitllets en circulació el 31-12-55... 47,045,041,539,00

Inflació de bitllets en un any..... 8,776,295,968,00

(De la rèplica a Gual Villalbi que circula per Catalunya).

LA SALUT DE JOAN CORERERA.

En el nostre numero de març-abril donavem compte de la cada dia més precària salut del company Joan Corerera. Per aquesta raó, les autoritats militars l'han fet traslladar de la Presó Model a l'Hospital Militar de Barcelona. Sembla que degut a aquesta mesura i a un nou tractament, la salut del nostre secretari general millora sensiblement i tot fa preveure que s'asserà el seu restabliment per a fixar la data per a la celebració del seu Consell de Guerra que s'haurà de pronunciar sobre la petició fiscal de pena de mort.

Catalans! Homes i dones democràtics dels pobles d'Espanya i del món enter! Manifesteu els vostres sentiments de solidaritat envers els caiguts en la defensa d'una causa justa com és el cas de Joan Corerera!

"Lenin triomfà a Petrograd, no pas perquè era la capital de l'imperi, sino perquè era la principal concentració obrera russa".

(De la Circular de març-abril).

"Vos, això si, podreu seguir el camí emprès i nosaltres els catalans anirem pagant el 39,70 per cent dels impostos de l'Estat espanyol, gràcies als quals va vivint".

(De la rèplica a Gual Villalbi).